

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud. S. Dimitriu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud. M. Ghervas, V. Burduh, T. Vieru)

DECIZIE

14 august 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate „nr. 51/162” COOP, reprezentată de administratorul Vladimir Lae,

la cererea administratorului Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate „nr. 51/162” COOP, Vladimir Lae, privind explicarea deciziei din 05 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Bălan și Maria Bălan împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate „nr. 51/162” COOP, intervenienți accesorii Svetlana Kalganova, Agenția Servicii Publice, Departamentul Cadastru cu privire la revendicarea bunului imobil din posesiune nelegitimă,

împotriva încheierii din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 15 iunie 2016, Mihail Bălan și Maria Bălan au depus cerere de chemare în judecată împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate „nr. 51/162” COOP (în continuare A.P.L.P. „nr. 51/162” COOP) solicitând revendicarea din posesie ilegală odaia nr. xxxxxx cu suprafața de 5,9 mp (porțiunea hașurată din coridorul aferent xxxxx), deținută cu drept de proprietate privată, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. xxxxx din 02 iunie 2014, evacuarea tuturor bunurilor aflate în odaia nr. xxxxx cu suprafața de 5,9 mp, deținută cu drept de proprietate privată, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. xxxx din 02 iunie 2014, compensarea tuturor cheltuielilor de judecată de către A.P.L.P. „nr. 51/162” COOP, inclusiv onorariul avocatului în sumă de 3000 de lei.

Prin încheierile protocolare din 09 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, au fost atrași în calitate de intervenienți accesorii Svetlana Kalganova, Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău.

Prin hotărârea din 29 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Bălan și Maria Bălan împotriva A.P.L.P. „nr. 51/162” COOP, intervenient accesoriu Svetlana Kalganova cu privire la revendicarea bunului imobil din posesiune nelegitimă; s-au încasat în mod solidar de la Mihail Bălan și Maria Bălan în

beneficiul A.P.L.P. „nr. 51/162” COOP cheltuielile de judecată în sumă de 2312, 78 de lei.

Prin decizia din 05 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de apel depusă de Mihail Bălan și Maria Bălan și s-a casat integral hotărârea din 29 noiembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Bălan și Maria Bălan împotriva A.P.L.P „nr. 51/162” COOP, intervenient accesoriu Svetlana Kalganova cu privire la revendicarea bunului imobil din posesiune nelegitimă și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Bălan și Maria Bălan; s-a revendicat din posesia ilegală a A.P.L.P „nr. 51/162” COOP odaia nr. xxxx cu suprafața de 5,9 mp a imobilului cu număr cadastral xxxxxx, din xxxxxx; s-a obligat A.P.L.P „nr. 51/162” COOP să restituie bunul imobil în folosul proprietarilor Mihail Bălan și Maria Bălan; s-au încasat de la A.P.L.P „nr. 51/162” COOP în beneficiul lui Mihail Bălan și Mariei Bălan cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2000 de lei și cheltuielile de judecată sub forma taxelor poștale în sumă totală de 191, 05 lei; s-a încasat de la A.P.L.P „nr. 51/162” COOP în beneficiul statului taxa de stat ce urma a fi achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și la depunerea cererii de apel în sumă de 162, 50 de lei.

Prin încheierea din 05 decembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a considerat inadmisibil recursul declarat de A.P.L.P „nr. 51/162” COOP, reprezentată de avocatul Timotin Lilian.

La 18 martie 2019, A.P.L.P. „nr. 51/162” COOP, reprezentată de administratorul Vladimir Lae, a solicitat explicarea modului de executare a documentului executoriu nr. 2-2127/18 din 05 iunie 2018, explicarea modalității de revendicare din posesia ilegală a A.P.L.P „nr. 51/162” COOP a odăii nr. xxxxxx cu suprafața de 5,9 mp, a imobilului cu număr cadastral 010011010102006, din xxxxxx, explicarea modalității de obligare a A.P.L.P „nr. 51/162” COOP de a restitui bunul imobil în folosul proprietarilor Mihail Bălan și Maria Bălan sau modalitatea de restituire.

În motivarea cererii de explicare s-a indicat că odată cu punerea în executare a acestui document executoriu a apărut necesitatea explicării modului de executare. În acest sens, a precizat că odaia nr. xxxxxx cu suprafața de 5,9 mp, din imobilul cu număr cadastral xxxxxx, din xxxxxxxx, nu există de fapt ca un bun separat înregistrat în cadastrul bunurilor imobile, această odaie constituind o parte din coridorul comun cu nr.xxxxx, fiind creată în urma replanificărilor neautorizate și la momentul de față nu există. Fapt confirmat prin răspunsul nr. 11- 05/8270/2018 din 17 aprilie 2018 ASP.

Totodată, a menționat că prin cerințele formulate în cererea de chemare în judecată se solicită revendicarea din posesia ilegală a odăii nr. xxxxx, cu suprafața de 5,9 mp, precum și evacuarea tuturor bunurilor aflate în odaia nr. xxxxx. În cadrul examinării litigiului în instanța de fond, pârâtul a susținut poziția că această odaie nu există, iar anumite bunuri nu se păstrează în acest coridor, proprietarii apartamentelor xxxxx și xxxx personal au refuzat folosința acestuia, prin blocarea ușilor de acces. Însă prin decizia Curții de Apel Chișinău s-a dispus admiterea integrală a cererii, s-a revindecat din posesie ilegală odaia nr. xxxxx și s-a obligat A.P.L.P „nr. 51/162” COOP să restituie bunul imobil în folosul proprietarilor Mihail

Bălan și Maria Bălan. Fiind solicitată explicarea modalității de executare a titlului executoriu, executorul judecătoresc Cornelia Balan, prin scrisoarea nr. 075/1277/19 din 05 februarie 2019 a indicat că debitorul: urmează să anunțe creditorii și să-i arate bunul liber, cu acordarea posibilității de a-l folosi și de a schimba lacătul de la odaia nr.xxxxx și de a transmite cheile, cerințe ce depășesc dispozitivul hotărârii judecătorești și sunt imposibil de a fi executate. Or, odaia nu există, ușa de acces la odaia pretinsă nu există, respectiv schimbarea lacătului și predarea cheilor este imposibilă. La fel nu este clară procedura de transmitere a posibilității (a dreptului) de folosință de la debitor către creditor, asupra unui bun imobil, atunci când este liber și accesibil, iar posibilitatea de a-l folosi ține doar de voința debitorilor (proprietari), care refuză să-l facă. Astfel, nu poate fi obligat în calitate de debitor să creeze facilități pentru creditorii Mihail Bălan și Maria Bălan de a se folosi de porțiunea de coridor aflată în litigiu sau pretinsa odaie nr.xxxxx, care, de fapt, nu există.

Prin încheierea din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea administratorului A. P.L.P. „nr. 51/162” COOP, Vladimir Lae, privind explicarea deciziei din 05 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Bălan și Maria Bălan împotriva A.P.L.P. „nr. 51/162” COOP, intervenient accesoriu Svetlana Kalganova cu privire la revendicarea bunului imobil din posesiune nelegitimă.

La 03 iulie 2019, A.P.L.P. „nr. 51/162” COOP, reprezentată de administratorul Vladimir Lae, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea cererii de recurs, casarea integrală a încheierii din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, soluționând prin decizie problema, cu admiterea cererii de explicare a hotărârii, explicarea modalității de aplicare și executare a dispozitivului deciziei în ceea ce ține de revendicarea din posesie ilegală a A.P.L.P. „nr. 51/162” COOP a odăii nr.xxxxx cu suprafața de 5,9 mp a imobilului cu număr cadastral xxxxxxxx din xxxxxxxx și obligarea A.P.L.P. „nr. 51/162” COOP de a restitui bunul imobil în folosul proprietarilor Mihail Bălan și Maria Bălan.

În motivarea recursului s-a invocat că încheierea contestată este una ilegală, neîntemeiată, contradictorie, afectată de viciu fundamental, prin ce se îngrădește dreptul la un proces echitabil în sensul art. 6 CEDO și urmează a fi casată.

Unul dintre temeiurile invocate este precum că părțile fiind citate în mod legal în ședința de judecată, nu s-au prezentat și pricina a fost examinată în absența lor, însă acest aspect nu corespunde realității și este în contradicție cu constatările ulterioare. Or, în ședința de judecată au participat reprezentanții debitorului A.P.L.P. „nr. 51/162” COOP, Vladimir Lae și avocatul Lilian Timotin, care-i reprezintă interesele în acest litigiu, fapt ce rezultă din partea descriptivă a hotărârii contestate, unde instanța indică deja că nemijlocit, în ședința instanței de apel solicitantul a făcut explicații.

Instanța a concluzionat că, de fapt, s-a solicitat explicarea modalității de executare a documentului executoriu, deoarece în opinia solicitantului, acesta nu este posibil de executat, întrucât odaia nr. xxxxx cu suprafața de 5,9 mp al cărei revendicare se solicită a fi executată, nu există, iar anumite bunuri pentru evacuare nu sunt. Respectiv instanța a concluzionat ferm, pe de o parte, că s-a solicitat necesitatea de a face explicații referitoare la sensul, extinderea sau aplicarea

dispozitivului hotărârii, însă, pe de altă parte, a respins ca neîntemeiată cererea de explicare a deciziei din 05 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, deoarece cele indicate sunt lucruri tehnice și nu necesită a fi explicate, dispozitivul hotărârii fiind clar și nu permite tălmăcirea alternativă.

De asemenea, a menționat despre dezacordul cu această concluzie, calificând-o drept contradictorie, deoarece Curtea de Apel a menționat clar că argumentul solicitantului cu referire la imposibilitatea executării hotărârii judecătorești se combate prin răspunsul ÎS „Cadastru” din 24 ianuarie 2017 conform căruia la situația din anul 1996 coridorul cu suprafața de 5,9 mp nu există, fiind format în urma replanificării neautorizate. Or, instanța de apel în loc să explice cum urmează a fi aplicată dispoziția deciziei, face o reapreciere unilaterală a probelor, expunându-se repetat asupra fondului, fără a se referi și la alte probe. Același răspuns prezentat de către creditor, nr. 11-05/8270/2018 din 17 aprilie 2018 eliberat de către Agenția Servicii Publice cert indică: „Conform informației conținute în cadastrul bunurilor imobile, menționăm că în cadrul procesului de privatizare a fondului de locuințe, în suprafața apartamentului cu nr. cadastral xxxxx au intrat, inclusiv 4,4 mp din coridorul comun nr. xxxxx și în suprafața încăperii cu număr cadastral xxxxxx, au intrat 4,3 mp din coridorul comun nr. xxxxx. Respectiv, ca urmare a replanificărilor neautorizate, din coridorul comun nr. xxxxx a fost format coridorul nr. xxxx cu suprafața de 5,9 mp, inclus în suprafața apartamentului cu număr cadastral xxxxxx, căruia conform actului doveditor de drept îi revine doar 4,4 mp, s-a mai comunicat repetat că atât coridorul nr. xxxxxx, cât și coridorul nr. xxxxx n-au fost înregistrate în registrul bunurilor imobile ca obiecte separate”. Astfel, s-a constatat că porțiunea din coridorul comun nr. xxxx a fost acaparată neautorizat și samavolnic.

Recurentul a afirmat că, în concluzie instanța de apel a menționat că însuși solicitantul a recunoscut că replanificarea în urma căreia a dispărut încăperea litigioasă, odaia nr. xxxx, a fost efectuată neautorizat, astfel întru executarea documentului executoriu debitorul este obligat să restabilească situația preexistentă din cheltuieli proprii. Acest, fapt reprezentând o interpretare eronată a circumstanțelor cazului, menită anume de a mușamaliza ilegalitatea și neclaritățile deciziei emise. Or, din cele menționate supra și materialele cauzei, A.P.L.P. „nr. 51/162” COOP a susținut poziția anume că atât construcția de formare a odăii nr. xxxxx, de fapt, acapararea abuzivă a unei porțiuni de 5,9 mp din coridorul comun), cât și demolarea acestor construcții, au fost efectuate neautorizat anume de foștii proprietari ai apartamentului litigios nr. xxxxxx din xxxxxx, fapt ce rezultă nemijlocit din cerințele formulate în acțiune, precum și din înscrisurile prezentate de apelanți, răspunsurile ASP, dar nu de către A.P.L.P. „nr. 51/162” COOP, după cum încearcă să susțină instanța. În acest sens instanța de apel a concluzionat că nu sunt necesare anumite explicații privind modul de executare a deciziei, deoarece apelantul/creditorul din cont propriu și-a executat decizia, personal a construit peretele despărțitor.

La fel, a indicat că reclamantii au solicitat revendicarea din posesia ilegală a odăii nr. xxxxx, cu suprafața de 5,9 mp, precum și evacuarea tuturor bunurilor aflate în odaia nr. xxxxx. Instanța de apel a dispus revendicarea din posesie ilegală odaia nr. xxxxx și obligarea A.P.L.P. „nr. 51/162” COOP de a restitui bunul imobil în folosul proprietarilor Mihail Bălan și Maria Bălan. Executorul judecătoresc a

solicitat, debitorului A.P.L.P. „nr. 51/162” COOP, să anunțe creditorii și să-i arate bunul liber, cu acordarea posibilităților de a-l folosi și de a schimba lacătul de la odaia nr.xxxxx și de a transmite cheile, cerințe ce depășesc dispozitivul hotărârii judecătorești și sunt imposibil de a fi executate. Ca urmare, apelantul/creditorul a construit neautorizat un perete prin care practic a partajat în natură coridorul nr. xxxxxx, aflat în proprietate comună pe cote-părți, 1/2 din care aparține și proprietarului apartamentului nr. xxxxxx din acest bloc. Ca rezultat în urma sesizării organelor de resort, a fost emisă o prescripție în adresa A.P.L.P. „nr. 51/162” COOP la 21 iunie 2019 prin care s-a pus în sarcina A.P.L.P. „nr. 51/162” COOP de a înlătura neconformitățile și anume proprietarul ap. xxxxx din xxxxxxx.

Recurentul a menționat că la înaintarea cererii de explicare a hotărârii, a fost solicitată și suspendarea procedurii executării, pentru a nu permite interpretarea eronată a dispozițiilor deciziei din 05 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a evita admiterea unor eventuale ilegalități, cerință, însă care a rămas fără soluționare. Acest litigiu civil a pornit în principiu de la niște pretenții cu referire la evacuarea unor bunuri și a finalizat cu construcția samovolnică contrar normelor legale a unui perete, fapt ce a fost condiționat anume de considerentul că dispozitivul hotărârii al cărui explicație s-a solicitat, este unul neclar și interpretabil.

Cu referire la art.147-149 Cod de executare, recurentul a afirmat că în procedura de executare a unor acțiuni ce țin de evacuare, nu se identifică o astfel de modalitate de executare: restabilirea situației preexistente din contul debitorului. În același sens, pe de o parte instanța de apel a respins ca neîntemeiată cererea de explicare a hotărârii, iar pe de altă parte, a explicat precum că debitorul este obligat să restabilească situația preexistentă, opinie sau concluzie care nu se regăsește, de fapt, în decizia emisă de către instanța de apel la examinarea pricinii pe fond, ce reprezintă, la fel, o opinie contradictorie, menită să argumenteze ilegalitatea acțiunilor executorului judecătoresc și a intimatului (creditor).

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a adoptat încheierea contestată la 21 mai 2019, iar A.P.L.P. „nr. 51/162” COOP, reprezentată de administratorul Vladimir Lae, a declarat recurs la 03 iulie 2019.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei încheierii participanților la proces la 17 iunie 2019, conform scrisorii de însoțire (Vol.I, f.d.249), cu aceeași dată fiind marcat și plicul poștal (Vol.II, f.d.22 verso). În textul recursului se identifică recepționarea încheierii după data de 18 iunie 2019. Astfel, recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma materialelor din dosar coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de A.P.L.P. „nr. 51/162” COOP, reprezentată de administratorul Vladimir Lae și va casa încheierea contestată cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 424 alin.(2) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Materialele cauzei atestă că prin decizia din 05 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de apel depusă de Mihail Bălan și Maria Bălan și s-a casat integral hotărârea din 29 noiembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Bălan și Maria Bălan împotriva A.P.L.P „nr. 51/162” COOP, intervenient accesoriu Svetlana Kalganova cu privire la revendicarea bunului imobil din posesiune nelegitimă și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Bălan și Maria Bălan; s-a revendicat din posesia ilegală a A.P.L.P „nr. 51/162” COOP odaia nr. xxxxx cu suprafața de 5,9 mp a imobilului cu număr cadastral xxxxxx, din xxxxx; s-a obligat A.P.L.P „nr. 51/162” COOP să restituie bunul imobil în folosul proprietarilor Mihail Bălan și Maria Bălan; s-au încasat de la A.P.L.P „nr. 51/162” COOP în beneficiul lui Mihail Bălan și Mariei Bălan cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2000 de lei și cheltuielile de judecată sub forma taxelor poștale în sumă totală de 191, 05 lei; s-a încasat de la A.P.L.P „nr. 51/162” COOP în beneficiul statului taxa de stat ce urma a fi achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și la depunerea cererii de apel în sumă de 162, 50 de lei (Vol.I, f.d.167-175).

Drept urmare a adresării A.P.L.P „nr. 51/162” COOP cu cerere de explicare a hotărârii, în sensul formulat, prin încheierea din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea depusă (Vol.I, f.d.245-248).

În conformitate cu art. 251 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă sunt necesare explicații referitor la sensul, extinderea sau aplicarea dispozitivului hotărârii sau dacă hotărârea cuprinde dispoziții contradictorii, instanța emitentă, la cererea participanților la proces sau a executorului judecătoresc, dă explicații asupra dispozitivului ori omite dispozițiile contradictorii fără a modifica cuprinsul hotărârii.

Conform art. 71 Cod de executare, dacă sensul, extinderea sau modul de aplicare a actului de dispoziție al instanței de judecată ce urmează a fi executat nu sunt clare sau au incidență asupra procedurii de executare ori dacă actul de dispoziție al instanței cuprinde dispoziții contradictorii, executorul judecătoresc poate solicita, din oficiu sau la cererea participanților la procedura de executare, instanței de judecată sau organului emitent explicarea actului în modul stabilit de lege pentru explicarea hotărârii judecătorești.

Colegiul reiterează că prin cererea depusă la 18 martie 2019, cu referire la prevederile art. 71 Cod de executare, art.251 Cod de procedură civilă, A.P.L.P. „nr. 51/162” COOP, reprezentată de administratorul Vladimir Lae, a solicitat explicarea modului de executare a documentului executoriu nr. 2-2127/18 din 05 iunie 2018, explicarea modalității de revendicare din posesia ilegală a A.P.L.P „nr. 51/162” COOP a odăii nr. xxxxx cu suprafața de 5,9 mp, a imobilului cu număr cadastral

xxxxx, din xxxxxx, explicarea modalității de obligare a A.P.L.P. „nr. 51/162” COOP de a restitui bunul imobil în folosul proprietarilor Mihail Bălan și Maria Bălan sau modalitatea de restituire (Vol.I, f.d.236-237).

Concomitent Colegiul relevă că în conformitate cu art. 251 alin. (2) Cod de procedură civilă, explicarea hotărârii este admisibilă dacă nu a fost executată și nu a expirat termenul de executare silită.

Or, explicarea sensului dispozitivului hotărârii se referă la redarea înțelesului unor cuvinte folosite de instanța de judecată, care împiedică executarea efectivă a hotărârii judecătorești.

În această ordine de idei, Colegiul accentuează că la soluționarea unor astfel de cereri inițial urmează a fi determinat dacă s-a executat actul de dispoziție judecătorească explicarea căruia se solicită. De altfel, în cazul executării deja a hotărârii, explicarea acesteia nu mai este necesară și nici nu se admite.

La acest capitol, Colegiul menționează că din încheierea instanței de apel emisă la examinarea cererii privind explicarea actului judecătorească se distinge că în cadrul ședinței de judecată solicitantul a explicat că creditorul executării din cont propriu și-a executat decizia din 05 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău (Vol.I, f.d.247-248).

În contextul dat, Colegiul atestă lipsa unor mențiuni în acest sens în procesul verbal al ședinței de judecată, deși, ședința de judecată din 21 mai 2019 s-a desfășurat cu participarea administratorului debitorului A.P.L.P. „nr. 51/162” COOP, Vladimir Lae și a reprezentantului debitorului A.P.L.P. „nr. 51/162” COOP, avocatul Lilian Timotin (Vol.I, f.d.243-244).

Or, în conformitate cu art. 251 alin. (3) Cod de procedură civilă, explicarea hotărârii se face în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică explicarea hotărârii.

Totodată, în conformitate cu art. 273 Cod de procedură civilă, pentru fiecare ședință de judecată, inclusiv pentru ședința de pregătire pentru dezbateri judiciare, precum și pentru fiecare act procedural îndeplinit în afara ședinței cu participarea părților, se întocmește proces-verbal.

Art. 274 alin.(1) Cod de procedură civilă stipulează că în procesul-verbal al ședinței de judecată sau al actului procedural îndeplinit în afara ședinței de judecată se enumeră acțiunile procesuale efectuate de către participanții la proces și de către instanța de judecată, cu mențiunea locului, a datei și a orei începerii și terminării fiecărei acțiuni procesuale, respectându-se ordinea în care au fost exercitate.

Alineatul 2 al aceluiași articol prevede că dacă legea nu prevede altfel, în procesul-verbal al ședinței de judecată se indică: c) date despre înregistrarea audio a ședinței de judecată și echipamentul folosit.

În conformitate cu art. 274 alin.(3) Cod de procedură civilă, în cauze complexe, dacă instanța consideră necesar, în procesul-verbal al ședinței de judecată se inserează rezumatul explicațiilor participanților la proces, precum și rezumatul depozițiilor martorilor.

La caz, Colegiul nu neagă existența procesului-verbal al ședinței de judecată întocmit la 21 mai 2019, doar că în textul acestuia nu este redat rezumatul explicațiilor participanților la proces, fiind indicat doar „susțin cererea”, precum și

că „explicațiile participanților în detalii se inserează pe suport audio” (Vol.I, f.d.244).

Deși, în textul procesului-verbal al ședinței de judecată se identifică mențiunea despre efectuarea înregistrării audio a ședinței prin intermediul sistemului de fixare tehnică a procesului judiciar „SRS Femida”, însă, la caz la dosar lipsește un suport cu înregistrarea audio a ședinței de judecată din 21 mai 2019.

În atare circumstanțe, instanța de recurs este în imposibilitate de a audia înregistrarea audio pentru a identifica poziția participanților la proces referitor la aspectul punctat în încheierea instanței precum că „solicitantul a explicat că creditorul executării din cont propriu și-a executat decizia din 05 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău”.

Subsecvent conjunctura redată duce la imposibilitatea instanței de recurs de a determina dacă a fost executată sau nu decizia a cărei explicare se solicită, or, explicarea actului judecătoresc este condiționată de neexecutarea acestuia, având în vedere lipsa oportunității de a fi explicat.

Chiar și în condițiile în care executarea parțială a hotărârii ipotetic nu ar împiedica adresarea cu cerere de explicare a hotărârii, în situația în care art. 251 alin. (2) Cod de procedură civilă prevede că explicarea hotărârii este admisibilă dacă nu a fost executată, Colegiul reiterează că în speță nu poate fi stabilit dacă hotărârea a fost executată cel puțin parțial, întrucât lipsesc anumite confirmări în acest sens.

De asemenea, pornind de la argumentele recurentului referitor la prezența părților în proces, Colegiul indică la existența contradicțiilor între conținutul încheierii instanței de apel și textul procesului-verbal al ședinței de judecată datate cu 21 mai 2019, în partea ce vizează prezența participanților la proces. Or, în încheierea instanței de apel se identifică constatarea instanței precum că „Fiind citați în ședința instanței de apel, părțile nu s-au prezentat și pricina a fost judecată în absența lor, în conformitate cu prevederile art.251 alin.(3) Cod de procedură civilă” (Vol.I, f.d.247).

Totodată, procesul-verbal al ședinței de judecată întocmit la aceeași dată atestă că „La ședința de judecată, s-au prezentat: R/debitorului, Vladimir Lae, R/intimatului, Lilian Timotin-mandat” (Vol.I, f.d.243).

Astfel, Colegiul evidențiază că această împrejurare, la fel, nu poate fi verificată pentru a se stabili în care act s-au admis divergențe în raport cu situația de fapt, în situația în care lipsește înregistrarea audio a ședinței de judecată.

În recursul declarat recurentul invocă că instanța de apel a efectuat o reapreciere unilaterală a probelor, repetându-se asupra fondului.

La acest capitol, Colegiul învederează că explicarea hotărârii prin prisma art. 251 Cod de procedură civilă nicidecum nu presupune pronunțarea asupra unor anumite pretenții cu aprecierea probelor în acest sens sau rejudecarea fondului, or, la explicarea hotărârii instanța nu va reveni asupra soluției pronunțate, dar se impune explicarea dispozițiilor formulate contradictoriu, *id est* da explicații asupra dispozitivului ori omite dispozițiile contradictorii fără a modifica cuprinsul hotărârii.

În această succesiune logică, la rejudecarea cauzei urmează a fi luate în considerare aceste aspecte și instanța urmează a se expune asupra cererii de explicare în limitele impuse de legiuitor la examinarea unor astfel de cereri, având în vedere condițiile de admisibilitate a acesteia. Respectiv la rejudecarea cauzei urmează a fi

stabilit dacă a fost sau nu executată decizia a cărei explicare se solicită în sensul formulat și dacă sunt sau nu necesare la caz explicațiile în sensul art. 251 Cod de procedură civilă.

Adițional, principiul disponibilității reglementat de art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă indică la afirmarea disponibilității în drepturi în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

De asemenea, la rejudecarea cauzei instanța de apel urmează a examina toate solicitările formulate în cererea de explicare a hotărârii, or, în recursul declarat recurentul a pretins neexaminarea de către instanță a solicitării în partea suspendării procedurii executorii până la soluționarea cererii. Or, odată formulată o astfel de solicitare, instanța urma a se expune sub aspectul temeiniciei/netemeiniciei acesteia. Iar în conformitate cu art. 203 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererile și demersurile participanților la proces în problema judecării cauzei se soluționează prin încheiere judecătorească. Însă, la caz, lipsește un act de dispoziție al instanței la solicitarea înaintată.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat și va casa încheierea din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate „nr. 51/162” COOP, reprezentată de administratorul Vladimir Lae.

Se casează încheierea din 21 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, emisă la cererea administratorului Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate „nr. 51/162” COOP, Vladimir Lae, privind explicarea deciziei din 05 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Bălan și Maria Bălan împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate „nr. 51/162” COOP, intervenienți accesorii Svetlana Kalganova, Agenția Servicii Publice, Departamentul Cadastru, cu privire la revendicarea bunului imobil din posesiune nelegitimă și se restituie cauza spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Victor Burduh